

...och du -Glöm inte att unna dig lite ledighet efter sporjakten!

I höst kommer producenter med sporproblem att få möjlighet att öka sin kunskap i frågan vid ett antal sammankomster, mer info. kommer. Vi vill gärna ha in synpunkter och tips från Er på vidare forskning, kontakta oss gärna!

Vi jobbar med sportprojektet:

Tel växel SLU:0511-67000 · Fax 0511-67204

E-mail: Annika.Arnesson@hnh.sluse

Elisabet.Nadeau@hnh.slu.se

Anders.Bengtsson@alvsborgshusdjur.se

[Claes.Johansson, Falköpings Mejeri 0515-723250](mailto:Claes.Johansson@falkopingsmejeri.se)

Finansiärer: Mjolkprogrammet Agroväst och SLU

Senaste nytt på sporfronten inför sommaren

Sporer i mjölk

Bakgrund och syfte med projektet

Problem med sporer i mjölken har ekonomiska konsekvenser för lantbrukaren och är därför en relevant frågeställning att ytterligare undersöka. Syftet med studien är att följa upp mjölkgårdar med/utan sporproblem.

Genomförande

Projektet genomförs på 15 gårdar i Falköpings- och 8 gårdar i Gäsene mejeris område och finansieras av AGROVÅST´s mjölkprogram. Avdelningen för Produktionssystem på institutionen för husdjurens miljö och hälsa vid SLU i Skara genomför projektet i samarbete med Skara Semin och Södra Älvsborgs Husdjur. Det är 11 gårdar utan sporproblem och 12 gårdar med sporproblem som studeras. Stallgödselgivorna till vallen på gårdarna varierar från 0 till 120 ton per ha och säsong.

Sammanfattande resultat från första året 2007-2008

Problemen börjar i samband med ensilering. De gårdar som har riktigt höga sporhalter i mjölken har också höga sporhalter i gödsel från korna samt ofta hög sporhalt i ensilage och/eller fodermix. Sporererna uppföras från ensilage via foderbord till gödsel. Kornas närmiljö och renhet samt den allmänna foderhygien är oftast sämre på gårdar med sporproblem.

De flesta gårdar med plansilohantering använder tillsatsmedel. Dock är det inte alla som använder tillräcklig mängd, vilket är en förutsättning om tillsatsmedlet ska fungera. Det är få gårdar med rundbalshantering som använder tillsatsmedel. Gårdar med mycket hög sporhalt i sitt ensilage använder inte tillsatsmedel alternativt otillräcklig mängd tillsatsmedel.

En av gårdarna som tidigare haft stora sporproblem har under 2007 använt tillsatsmedel med natriumbensoat i sina rundbalar och därmed klarat både ensilage och mjölk från sporer.

Råd inför årets vallsäsong

- Vål **rengjorda** silor före inläggning. Täta vattenlås.
- Ej för låg stubbhöjd – för att **minska risken för jordinblandning**.
- **Snabb förtorkningstid**, så breda strängar som möjligt – gärna bredspridning för jämn ts-halt.
- **Snabb inläggning och använd tillsatsmedel för mindre näringsförluster!** Vid sporproblem använd tillsatsmedel med natruimbensoat. (Lactacil 200 NB och Kofasil Ultra).
- **Tornsilo**. Rek. ts-halt är ca 45 % i botten 40 % i mitten och 35 % överst. Noggrann täckning med gummiduk eller dubbel plast och vattenkorv runt kanterna. Rejält uttag vid öppnande av silo för att undvika varmgång.
- **Plansilo**, ren avlastningsyta, plast utmed sidorna, gärna byggplastfolie som är starkare än vanlig plast, lämplig ts-halt 30-35 %, snabb inläggning och fördelning samt ordentlig packning (max 10 cm mellan packningar). Täckning med plast från sidorna som läggs över. Däröver ytterligare två lager plast. Ovanpå plasten ett lager sand, 10 cm, alternativt gummiduk eller ensilageduk med sandsäckar. Vid uttag använd blockuttagare. Synligt dåligt ensilage kasseras.
- **Rundbalar**. Lämplig ts-halt 45-55 %. Förtorkning kan fördubbla packningsgraden. Försök gjorda vid Kungsängen SLU visar på 17-18 % lägre näringsförluster vid 6 lager plast. Vålformade strängar ger välformade balar. Lägre presshastighet ger hårdare balar. Balarna ska plastas in så fort som möjligt efter rullning, inom 2 timmar. Vit plast, minst 6 lager. Håll balarna täta! Direkt hemtransport av balar (fågelskador). Lagra balarna stående på hårdgjord yta.
- Viktigt vid all ensilagehantering: **Noggrann hygien hela vägen** från fält till lagringsplats via fodervagn till foderbord.